

Z OBSAHU	Nevlastníme Pravdu, ale Pravda vlastní nás. Rozhovor s Mons. Dominikem Dukou	04
	Cesta pro čas krize. Benedikt XVI. v Portugalsku	06
	Učiňme ze svých životů prostor krásy. Promluva Benedikta XVI.	07
	Dary Ducha Svatého a charismata	11

TRADICE OTCŮ

Z traktátu „Proti bludným naukám“ od svatého biskupa Ireneje (kolem 130–200)

Když Pán dával učedníkům moc uskutečňovat znovuzrození člověka v Bohu, řekl jim: *Jděte, získejte za učedníky všechny národy, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha Svatého.*

O tomto Duchu mluvil ústy proroků a slíbil, že jej vyjije v posledních dnech na své služebníky a služebnice, aby prorokovali. Proto také, když se Boží Syn stal Synem člověka, sestoupil tento Duch na něho, aby se s ním natrvalo usídlil v lidském pokolení, aby navždy spočinul v lidech a přebýval v celém Božím stvoření. Ve všech a ve všem působí, aby se dála Otcova vůle a všechno obnovuje proměnou staroby v Kristovu novost.

Po nanebevstoupení Páně, jak říká Lukáš, sestoupil tento Duch v den Letnic na učedníky, maje moc uvést všechny národy do života a otevřít jim přístup k nové smlouvě. Proto také učedníci jednomyslně chválili Boha ve všech jazycích a Duch uváděl v jednotu vzdálená společenství a prvotiny ze všech národů přinášel Otcovi.

A proto také Pán slíbil, že sešle Utěšitele, který nás připraví pro Boha. Tak jako nelze ze suché mouky bez přidání tekutiny udělat žádné těsto ani chléb, tak se ani my ve své mnohosti nemůžeme spojit v jedno v Kristu Ježíši bez vody, která přichází z nebe. A jako vyprahlá země bez vláhy nerodí, tak bychom ani my, všichni z počátku jako suchý strom, nemohli nést plody života bez hojného deště, který přichází shůry jako dar.

Té jednoty, která vede k neporušitelnosti, se našim tělům dostalo v křestní koupeli, duším ji dal sám Duch.

Giottto di Bondone: Letnice (1320–1325). Foto: www.lib-art.com

Spěchej do Církve, kde rozkvétá Duch

V den Letnic byl Duch Svatý pod letničními znameními větru a ohně viditelně seslán Církvi. Zmocnil se jí, aby jí dal energii, která ji shromáždí a ponese vstříc Parusii. Začala tak poslední doba světa, čas Církve.

Duch Svatý bez ustání neviditelným způsobem rozněcuje oheň, který v srdci Církve zažehlo Vtělení a Letnice. Je to jedno z nádherných tajemství života Církve: božské osoby k ní bez ustání přicházejí a pokaždé v ní existují novým způsobem – nebo lépe řečeno (protože se

nemění Bůh, ale Církev), Církev začíná vždy novým způsobem existovat v božských osobách a neustále se blíží k oltáři Boha, jenž je radostí jejího mládí.

Duch Svatý stále neviditelným způsobem naplňuje Církev a dává jí život. Svatý Augustin říká, že Duch je duší Církve. Jeho úkolem je připodobňovat Církev Kristu, vést Církev – Nevěstu na její pouti časem, podobně jako Slovo vedlo na pouti časem lidství Ježíše, který je Ženichem.

Dokončení na str. 3 dole

Papež v Portugalsku

Žehnání pochodní před kaplí Zjevení ve Fatimě. Foto: Flickr, M. Mazur

V úterý 11. května dorazil Benedikt XVI. do Lisabonu, kde ho uvítaly hlasitým voláním tisíce lidí. Po uvítání místním arcibiskupem se setkal s prezidentem Aníballem Cavaco Silva a jeho rodinou. O půl šesté místního času přijel papež na Obchodní náměstí, známé také jako Palácové, podle královského paláce, který zde stál a byl zničen v roce 1775. Primátor Lisabonu tu Svatému otci předal symbolické klíče od města. Ve čtvrt na sedm pak začala na náměstí eucharistická bohoslužba, které se na náměstí i v přilehlých ulicích účastnilo čtvrt milionu lidí.

Ve středu 12. května dopoledne se papež v kulturním centru v Belém setkal se zástupci kultury, umění a politiky. Setkání se účastnilo na 1500 osobností portugalského veřejného života. Tou nejpozoruhodnější z nich byl zajisté nejstarší filmový režisér a scénárista Manoel de Oliveira, který je ve svých 101 letech stále umělecky činný. Papežovu promluvu z tohoto setkání otiskujeme na str. 7.

Odpoledne se papež přesunul do Fatimy. Zde nejprve navštívil kapličku Zjevení, postavenou v roce 1919 na místě, kde se Hyacintě, Františkovi a Lucii zjevila Panna Maria. Na prostranství před kaplí bouřlivě vítal Svatého otce téměř třístatisícový zástup věřících. Papež se pomodlil před sochou Panny Marie Fatimské a zanechal zde jako dar zlatou růží na znamení vděčnosti za divy, které Všemohoucí koná Mariiným prostřednictvím v srdcích poutníků. Papežova modlitba je otištěna na str. 9.

Pozdě večer se papež zúčastnil žehnání pochodní před tradičním světel-

ným procesím a modlitbou růžence před kaplí Zjevení. Uvítaly ho zde davы věřících se svícemi v rukou. Papež k nim hovořil o světle, které jsme obdrželi spolu s Marií. „Ani Maria, ani my nemáme své vlastní světlo. To dostáváme od Ježíše. Jeho přítomnost v nás obnovuje tajemství a volání hořícího keře. [...] My jsme pouhý keř, ale na ten sestoupila Boží sláva,“ řekl. „Dnes, kdy je světlo víry na mnoha místech ohroženo, je největší prioritou učinit Boha viditelným pro svět a otevřít lidstvu cestu k Bohu.“ „Nebojte se hovořit o Bohu a vyjevovat znamení víry, nechte světlo Kristovo svítit před dnešním lidstvem,“ nabádal papež. Pak se s věřícími pomodlil slavný růžencem.

Ve čtvrtek 13. května bylo desáté výročí blahořečení vizionářů Františka a Hyacinty. Papež vzpomněl na ně i na služebnici Boží Lucii dos Santos a řekl: „Kéž těch sedm let, jež nás dělí od stoletého jubilea zjevení, urychlí naplnění proroctví o triumfu Nejsvětějšího srdce Mariina ke slávě Nejsvětější Trojice.“

Na závěr mše svaté, jíž se zúčastnilo půl milionu lidí, papež požehnal základní kámen nového centra, jež povedou Portugalské sestry milosrdenství.

Po mši svaté papež promluvil k trpícím nemocným a požehnal jim Eucharistií. Ujistil je, že pro Církev nejsou zbyteční. Zachovají-li si naději ve svých srdcích, „nechají za sebou nejisté písky nemoci a smrti a stanou na pevné skále Boží lásky.“

Večer téhož dne se papež setkal s portugalskými biskupy v Casa Nossa Senhora do Carmo, jež je také součástí fatimské

svatyně. K biskupům mluvil o tajemství kříže. Zdůraznil, že dnešní doba vyžaduje nové misijní úsilí, k němuž jsou povoláni zralí laici, kteří se identifikují s Církví. Je zapotřebí autentického svědectví víry v Krista, především v těch situacích, kde nejvíce pocítujeme mlčení víry: mezi politiky, intelektuály, mezi profesionály, kteří prosazují monokulturní ideál a opovrhují náboženskou a kontemplativní dimenzí života. V tomto prostředí někdy i křesťané podléhají sekularismu.

„Když si mnoho lidí myslí, že katolická víra už není společným dědictvím společnosti a domnívají se, že je ohrožena a zatemněna ‚bohy‘ a pány tohoto světa, nezasáhneme srdce lidí jednoduchými řečmi a morálními apely, natož obecnou výzvou ke křesťanským hodnotám. Podstatná a nezbytná je orientace na principy. Především je však pro lidi podstatné setkání s věřícími, kteří svou vírou dokážou přitahovat druhé ke Kristově milosti tím, že o ní budou svědčit,“ řekl dále papež.

Benedikt XVI. také ocenil laická hnutí a nové církevní komunity, jež označil za „nové jaro Církve“. „Tato hnutí jsou díky svým charismatům, radikálnosti Evangelia i objektivním obsahům víry živým proudem církevní tradice,“ řekl papež.

Na závěr papež vyzval biskupy, aby – jako jednotlivci i jako skupina – pěstovali smysl pro milosrdenství a soucit. Zvláště v portugalsky mluvících zemích je zapotřebí soustředit se na chudé. Biskupové musejí být proroky spravedlnosti a míru, obhájci práv lidské osoby. Musejí spojit svůj hlas s hlasem těch nejslabších a nebát se svůj hlas pozvednout na obranu utlačovaných a těch, s nimiž se špatně zachází.

V pátek 14. května ráno papež odletěl helikoptérou do Porta. Zde projížděl městem, kde ho zdravily davы věřících směřujících na dopolední mši svatou na Avenida de los Aliados před radničním palácem. Mši svatou slavilo spolu s papežem 120 tisíc lidí. Při kázání papež žádal všechny, aby byli připraveni vydat počet ze své naděje, neboť to od nás očekává každý, i ti, kdo si to neuvědomují.

Podle vatikánského mluvčího P. Lombardiho předčil počet lidí a jejich živá účast očekávání Vatikánu i pořadatelů.

Zenit, VIS, RaVat

Církev proti obchodu s lidmi v Africe

I když jsou Jihoafričané hrdí na Světový pohár, který budou v červnu pořádát, je zde nebezpečí, že při této události může posílit obchod s lidmi. Sdělo to Jezuitské centrum pro teologickou reflexi v Lusace, hlavním městě Zambie.

Z jihoafrické oblasti je odvléčeno ročně přes 800 tisíc lidí. Obchodníci vydělají přes 12 miliard dolarů ročně. Odvlékání je skrytý a nepřiliš viditelný zločin, říká jí jezuité. Podle jejich zprávy jsou informace o Zambii velmi znepokojivé. Obrovské množství žen a dětí, zvláště dospívajících dívek, je odvlékáno do Evropy. Často jsou pachatelé jejich blízcí. Tyto lidi lze zachránit spoluprací s organizacemi bojujícími proti obchodu s lidmi, jako Mezinárodní organizace pro migraci, Charitní sestry, Ženy a zákon na jihu Afriky. Sestra Lesa, která se problémem zabývá, vysvětluje, co je třeba před Světovým pohárem udělat: Upozornit na nebezpečí, informovat rodiny a komunity; oběťmi bývají zpravidla lidé, kteří o obchodu s lidmi nikdy neslyšeli. Modlit se za oběti. Podporovat vládu v boji proti chudobě. Právě chudoba živí obchod s lidmi. Touha po lepším životě žene lidi do rukou obchodníků. Podporovat policejní akce, spolupracovat s policií, hlásit podezření. Policie pak může okamžitě zasáhnout.

Fides

Pravoslavná církev proti glorifikaci Stalina

Už před oslavami 65. výročí konce Velké vlastenecké války se v Rusku rozhořel spor okolo obrazů J. V. Stalina ve slavnostním průvodu. Moskevský patriarcha vyjádřil nad touto glorifikací diktátora znepokojení. Stalina prosadila do průvodu komunistická strana s podporou primátora Jurije Lužkova.

Stalin je přitom v Rusku znám svými brutalitami včetně násilné kolektivizace, jež vedla k hladomorům, včetně masových poprav a pracovních táborů.

Moskevský patriarchát poslal dopis novinám *Zavtra*, v němž se říká, že „žádný úspěch Sovětského svazu, ani vítězství nad fašismem, nemůže ospravedlnit Staliny zločiny“. Stalinův režim „byl založen na teroru, donucování, potlačování člověka, podvodu a falešných obviněních. [...] Tento režim pak požíral sám sebe, když se sami mučitelé stali oběťmi“.

„Oslavování nevěrců a jejich metod vlády nemůže národy historického Ruska sjednotit. Naopak – jen rozdělí společnost,“ píše se v dopise. „Řada kompetentních historiků se shoduje v tom, že právě Stalin zavinil ony nespočetné ztráty, jež země vtrpěla; to on obětoval miliony životů našich občanů za války kvůli iracionální vnitřní politice v době války.“ „Ovoce Stalinovy politiky teď sklízíme v podobě extremismu, nacionalismu a xenofobie,“ uzavírá patriarchát.

Zenit

Podpořme Benedikta XVI. textovkou

Italský televizní kanál *Rai Uno* zprovoznil telefonní číslo, na němž mohou věřící posílat textové zprávy papeži na jeho podporu. Všechny texty papež obdrží.

Tato iniciativa je spojena se setkáním na svatopetrském náměstí, které na 16. května zorganizovaly církevní skupiny, jež chtějí papeže podpořit ve chvíli, kdy je kritizován médii. Programový ředitel kanálu *Rai Uno* řekl agentuře *Agence France Press*, že se tak umožní i těm, kdo nemohou přicestovat na setkání, aby se solidarizovali s papežem. Číslo pro textovky je +39 335 18 63 091.

Zenit

Bolivijská Církev a Fair Trade

Bolívie oslavila 8. května den *Fair Trade*. Tento program prosazuje jak bolivijská vláda, tak církevní autority. V Bolívii byl zahájen v roce 2005 a účastní se ho téměř půl milionu výrobců. Je postaven na přímých platbách mezi výrobcí a spotřebiteli bez zprostředkovatelů. Jak sdělila bolivijská biskupská konference, na mezinárodní úrovni již fungují řetězce „hospodářské solidarity“, jež „spravedlivý obchod“ podporují.

Fides

Oslavy na Havaji

Stát Havaj oslavil 10. května svátek svého prvního světce, P. Damiána z Molokai. Součástí státu je ostrov Molokai, na němž svatý Damián strávil posledních 16 let svého života službou Bohu a malomocným. Právě 10. května 1873 P. Damián na Molokai dorazil.

Oslavu organizovala Kongregace Nejvyššího srdce. Slavnostní mši svatou sloužil biskup Larry Silva z Honolulu.

Fides

Dokončení ze str. 1

Otec je tak říkajíc „lokalizován“ v díle stvoření, Syn v díle vykoupení a Duch Svatý v životě Církve. Svatý Irenej vystihuje poslání Ducha slovy: *Tam, kde je Církev, je také Duch Boží, a tam, kde je Boží Duch, tam je i Církev a všechna milost.* Jeho učedník Hippolyt pak na tom též základě formuluje pozvání: *Spěchej do Církve, kde rozvětá Duch.*

Poslední doba světa je čas, kdy Církev musí zaujmout Kristovo místo a snášet příkoří určená jemu. Je to čas, kdy je Církev na své pouti pronásledována lidmi, a utěšována Bohem. Musí projít časem zkoušek a mučednictví, ale neputuje sama ani bez cíle. Spolu s Duchem volá Nevěsta k Ženichovi: *Přijď! A Ženich odpovídá: Ano, přijdu brzy! (Zj 22,17–20)*

Z knihy Ch. Journet: Promluvy o Duchu svatém (Krystal OP, Praha 2009)

redakčně upraveno

NEVLASTNÍME PRAVDU, ALE PRAVDA VLASTNÍ NÁS

Rozhovor s arcibiskupem pražským Mons. Dominikem Dukou OP

Církev je povolána k dialogu se společností, v níž žije. Tento dialog se musí odehrávat v pravdě a lásce a má vést ke spáse člověka. Jak hovořit srozumitelně s člověkem dnešní doby, jak mu zprostředkovat krásu a hloubku evangelia, včetně otázek, před nimiž se snaží utéct, o tom jsme rozmlouvali s Mons. Dominikem Dukou OP, novým pražským arcibiskupem.

V dnešní době se mnoho sil věnuje tzv. preevangelizaci. Zdá se však, že nevíme co s lidmi, kteří jsou již otevřeni a bez předsudků čekají na vlastní evangelizaci, aby s Církví nejen sympatizovali, ale začali žít svátostným životem.

Preevangelizace je termín, který se zrodil na první synodě v Evropě – byl jsem jedním z účastníků –, kde jsme si hlouběji uvědomovali, že velká část obyvatel Evropy v důsledku politických a jiných faktorů vlastně nerozumí jazyku Církve a také nemůže být oslovitelná, protože je společností skeptiků, agnostiků a morálních i intelektuálních pragmatiků. Proto se volil termín preevangelizace, který znamená vytváření určitých předpokladů, v nichž se obecné lidské hodnoty přibližují současné společnosti a současnému člověku v duchu hesla *Gratia supponit naturam* (milost předpokládá přirozenost), to znamená, že i evangelium předpokládá přirozenou, zdravou společnost.

Čím se liší klasické misie od rechristianizace?

Rechristianizace byla prováděna po pádu římské říše vládní autoritou, státní autoritou nebo morální autoritou, v rámci rodů, kmenů v čele s praotci nebo kmenovými knížaty. Současná nová evangelizace se liší tím, že se neopírá o tyto principy, ale musí se snažit především oslovit svobodného a do jisté míry výrazně autonomního jednotlivce.

Pro rechristianizaci naší země je nezbytné aktivní spolupůsobení kněží a laiků.

Máte představu, jakým způsobem zprostředkovat laikům vědomí, že věčný osud jejich sousedů, kolegů nebo spolužáků závisí na přijetí Krista, a podnítit v nich pocit odpovědnosti?

Potřebná spolupráce kněží a laiků vyžaduje do jisté míry určitou vyznačskou, nebo chcete-li svědeckou strategii, v níž na prvním místě bude věřící laik. Naše Církev si musí plně uvědomit, že je společenstvím královského kněžstva, že podíl na Ježíšově kněžství mají všichni. Naše Církev má jenom jednoho kněze, velekněze Ježíše Krista. Protože v naší Církvi je něco přes 99 % věřících laiků, tak právě oni jsou tou velkou dotykovou zónou, s níž se setkává ostatní nepracující či nevěřící svět. Je třeba svědeckví, odvaha k rozhovoru. Lidé se ptají, a velmi často nejenom věřící laici, ale i my, kněží, máme tendenci utéct od tohoto dialogu a převést ho na nezávadná a nezávadná světská témata, a tak vlastně ztrácíme. Toto je první moment spolupráce. Další formou spolupráce je podpora laiků. V této misijní atmosféře musí kněží podporovat a formovat své věřící. Věřící u nich hledají duchovní i duševní oporu, protože v takovémto terénu, který je také terénem, jenž může zraňovat, potřebují tuto pomoc. A kněží sami pak musí mít podobnou odvahu k této misi, jakou vyžadujeme od věřících laiků.

Jedním z prostředků evangelizace jsou i otázky předávání života. Lidé, zdá se, prahnou po pochopení, proč Církev odmítá antikoncepci, umělé oplození atd. Co myslíte, že by bylo zapotřebí, aby pas-

Foto: TS ČBK

Církev se nesmí bát hovořit o všech aspektech lidského života, který je přesážený. Nesmí ze svého života a ze služby slova vytlačovat otázky, které si člověk jako *homo sapiens sapiens* musí klást a hledat na ně odpovědi.

týři i věřící nauku neprezentovali světu jako tradiční a nelogické zákazy, které si zaslouží pohrdání, ale hrdě vysvětlovali krásu a důstojnost nauky shrnutou v Teologii těla papeže Jana Pavla II.?

Myslím, že otázky manželství, sexuality, porodnosti by neměly být právě v duchu této preevangelizace prezentovány ve smyslu „Církev si přeje, Církev požaduje“. Měli bychom ukázat, že přirozená rodina je společenství vícero generací, že dítě je skutečným požehnáním, že i v přirozeném řádu je velikým dobrem a darem, které pomáhá nejenom rodině, ale celé společnosti. Protože jediné společenství, která je orientována na příchod nové generace, je schopna ekonomického, kulturního i duchovního růstu. A pak teprve přijde otázka určité potřeby regulace porodnosti a pak přijde i otázka práva na život, to znamená otázka antikoncepce a otázka nepřipustných momentů, jako je potrat nebo potratová antikoncepce, která znemožňuje život dítěte. A to je opravdu nesmírně důležité, protože jinak nám současná společnost neporozumí. Musíme konstatovat, že dnes je sexualita mnohdy už jen nástrojem k hledání požitku ze života. K životu patří radost ze sexuality, ale také zodpovědnost. A víme, že takto odtržená sexualita působí i mnoho zklamání a bolestí. O tom by ovšem asi více řekli sexuologové, zodpovědní sexuologové, než já.

Poslední věci člověka (smrt, soud, nebe, peklo) jsou dnes nejen při projevech k veřejnosti, ale i při homiliích zmiňovány zcela okrajově. Může Církev nabídnout nevěřícím něco atraktivnějšího než věčný život? Pokud ne, proč se o posledních věcech člověka tak málo mluví?

Poslední věci člověka, tak jak je zde předkládáte, možná nejsou tolik zmiňovány. Nejsou zmiňovány také proto, že současná Církev utíká od tohoto setkání. Proč nejsme otevřenější k pohřbívání nepraktických a vzdálených, kde bychom právě o těchto otázkách mohli plně v duchu evangelia hovořit? Rovněž tak zůstává pravdou, že v současné Církvi je jistá tendence tyto náročné otázky života oddalovat. Vzdalovat je od života dětí, vzdalovat je od života mladé generace. Je trochu schizofrenní, když dítě na jedné stra-

Foto: TS ČBK

Jedině společnost, která je orientována na příchod nové generace, je schopna ekonomického, kulturního i duchovního růstu.

ně vidí na televizní či jiné obrazovce denně desítky lidí umírat, a my máme obavy vzít je na pohřeb dědečka či babičky. To je skutečnost, v níž žijeme, a Církev musí mít větší odvahu než doposud o těchto věcech, jak i vy říkáte, hovořit.

Nevede mlčení o posledních věcech člověka, protikladné chápání Boží lásky a spravedlnosti a představy „prázdného pekla“ k rezignaci na zprostředkování víry druhým a k odmítání misí a rechristianizace?

Beze sporu to vede k omezení náboženského života na úspěšný a bezstarostný život na této zemi. Víme, že jsou na tom založeny mnohé sekty, které se klaní penězům a ekonomickému úspěchu jako vrcholnému náboženskému prožitku. Současná krize nám ukazuje, jak ošidná je takováto vize; samotná doba nám dovoluje, a přímo nás vyzývá k tomu, abychom si uvědomovali celou skutečnost lidského života, který je přesažený. Má-li lidská společnost žít opravdu ve vyrovnané harmonii a rovnováze, pak potřebuje

zodpovědný přístup. A zodpovědný přístup k životu, to je ona cesta k posledním věcem člověka.

Dnes se často zdůrazňuje, že víra je dar a chápe se to tak, že někomu jej Bůh dá a jinému ne. Nebyly by pak misie nebo touha o udržení víry u dětí nepřiměřeným vměšováním Bohu „do práce“? Nevychází obecně misie z pyšné představy, že my známe objektivní pravdu?

Myslím, že zdůrazňování víry jako daru je trochu dáno tím, že se domníváme, že člověk přestává být hledající, tážající se a pochybující bytostí. Je pravdou, že pak si velmi často rodina, škola, ale i Církev svatá a kněží ulehčují a znevažují onu úlohu, kterou je náboženská intelektuální výuka a výchova nejenom dětí, ale i mladší generace, a vůbec všech lidí. V tom tkví také velká krize teologie, protože vlastně hledáme zdroje pro náš náboženský život spíše v oblasti zážitku, v oblasti určitého uzavření se do praktikujícího společenství, v němž si vlastně ani nechceme tyto otázky připouštět. Naše rozhovory o radostnosti a užitečnosti života víry vlastně vytlačí z našeho života skutečné otázky, které si člověk jako *homo sapiens sapiens* musí klást a hledat na ně odpovědi. A my také jako Církev musíme poctivě vyznat, že Bůh je pravda, ale my Boha nevlastníme, naopak Bůh může vlastnit nás.

Radim Ucháč

CESTA PRO ČAS KRIZE

Benedikt XVI. v Portugalsku

Fatimská vize pronásledované Církve stále ještě neskončila. Největší pronásledování však nepřichází od nepřátel z vnějšku, ale má původ v hříchu uvnitř Církve.

Foto: Flickr, M. Mazur

Benedikt XVI. povzbuzoval ve Fatimě k dobývání světa pro Boha: „V naší době, v níž hrozí, že víra v rozsáhlých oblastech země vyhasne jako plamen, který nemá co živit, je nadevše prioritou činit Boha přítomným v tomto světě a otvírat lidem přístup k Bohu.“

Dějiny dnešní Církve stále častěji připomínají Hitchcockovy filmy. S každou minutou je hůř a hůř. Po zkušenostech s komunismem a nacismem už asi nikdo nečekal, že největší „pronásledování“ Církve teprve přijde. Nemyslel si to ani Joseph Ratzinger, který v roce 2000 na požádání Jana Pavla II. vysvětloval fatimské tajemství s tím, že „události, k nimž se vztahuje, jak se zdá, už patří minulosti“. Odvolával se při tom na oficiální prohlášení tehdejšího státního sekretáře, kardinála Angela Sodana, který s plnou autoritou tvrdil, že „fatimské proctví se týká především boje ateistických systémů proti Církvi a křesťanům.“

Po deseti letech Joseph Ratzinger, dnes už Benedikt XVI., výrazně změnil názor. Profetická vize fatimského poselství stále ještě neskončila – řekl během své cesty do Portugalska. Připomeňme, že Maria v ní ukázala dětem peklo, nikoli prázdné, ale zaplňující se hříšníky, varovala, že Bůh potrestá svět válkami, hladem a pronásledováním křesťanů. Potom přivolala vizi pronásledované Církve, papeže krácejícího ruinami zbořeného města a nakonec kolektivní vraždu papeže, biskupů a dalších křesťanů. Obraz utlačované Církve, který pasoval jako ulitý k událostem 20. století, dnes Benedikt XVI. chápe jinak. „Největší pronásledování Církve nepřichází od nepřátel z vnějšku, ale má původ v hříchu uvnitř Církve.“ Papež dále poznamenal, že tato odedávna známá věc vystupuje dnes na povrch „způsobem vsutku otřesným“.

Fatimské tajemství, uložené s čistým svědomím na stránky historie, nabývá tedy teprve nyní svého plného významu. Benedikt XVI. sám napovídá, jaké závěry z toho máme vyvodit. Znovu se naučit pokání, přijmout očištění a připustit, že odpuštění nevyklučuje spravedlnost.

Tento nový výklad zjevení Panny Marie ve Fatimě vyložil Benedikt XVI. už při setkání s novináři na palubě letadla. Později je rozvíjel při setkáních s různými kategoriemi katolíků. Všem kladl na srdce novou kvalitu Církve. Kněze vybízel k věrnosti povolání. Připomínal, že v sobě nesou odpovědnost za hlásání evangelia a že jim nesmí být lhostejný osud lidí jdoucích „do záhuby“. Biskupům zdůrazňoval, že se nesmějí spokojovat s pouhým mluvením o hodnotách a zásadách. Tudy nevede cesta k lidskému srdci. Všechny povzbuzoval k dobývání světa pro Boha: „V naší době, v níž hrozí, že víra v rozsáhlých oblastech země vyhasne jako plamen, který nemá co živit, je nadevše prioritou činit Boha přítomným v tomto světě a otvírat lidem přístup k Bohu.“ Připomněl přitom smysl obětovaného utrpení, o němž prosila Maria: „Chcete Bohu nabídnout, že přijmete všechno utrpení, které na vás sešle, jako akt odčinění za hříchy, jimiž je uražen a jako prosbu za obrácení hříšníků?“ – ptal se papež slovy fatimského zjevení.

Cesta do Portugalska, dlouho dopředu naplánovaná, se tak stala odpovědí na čas překotné krize, zavalující v posledních měsících Církve. Dovoluje číst současné události ve světle toho, co Maria předpovídala ve Fatimě. Pro papeže se stala příležitostí uchopit pevněji kormidlo Církve a vést ji směrem k obrácení, pokání a radikální věrnosti evangeliu. S jistotou, že „nakonec zvítězí Neposkvrněné srdce“.

Krzysztof Bronk

Krzysztof Bronk pracuje jako redaktor polské redakce Radia Vaticana.

UČIŇME ZE SVÝCH ŽIVOTŮ PROSTOR KRÁSY

Promluva Benedikta XVI. na setkání se světem kultury v Lisabonu

V rámci pastorační návštěvy Portugalska se Benedikt XVI. setkal také se zástupci kultury, umění a politiky. Setkání se účastnilo na 1500 osobností portugalského veřejného života. Papežova slova o věrnosti Pravdě a hledání Krávy, která na setkání zazněla, jsou inspirativní nejen pro portugalskou kulturu, ale pro každého člověka. Každý člověk je totiž povolán být hledačem Dobra, Pravdy a Krávy.

Vážené bratři v biskupské službě, vážení veřejní činitelé, vážení myslitelé, vědci a umělci, drazí přátelé,

mám velkou radost, když zde vidím shromážděn mnohotvárný celek portugalské kultury, kterou tak důstojně reprezentujete: ženy a muži zapojeni do bádání a budování rozmanitého vědění. Rád bych vám všem vyjádřil své nejvyšší přátelství a uznání vzhledem k významu toho, co konáte a čím jste. Vláda, zastoupená zde ministryní kultury, kterou s úctou a vděčností zdravím, věnuje zaslouženou podporu národním prioritám světa kultury. Děkuji všem, kteří toto naše setkání umožnili, zejména komisi biskupské konference pro kulturu v čele s jejím předsedou Mons. Manuelem Clementem, kterému děkuji za srdečné přijetí a představení polyfonie portugalské kultury. Zastupují ji zde nejlepší protagonisté. Mluvčím jejich pocitů a očekávání se stal Manoel de Oliveira, filmový umělec důstojného věku i kariéry, kterého chci pln obdivu srdečně pozdravit a vyjádřit mu hluboké uznání za jeho slova, z nichž bylo možno vytušit úzkosti a touhy portugalské duše uprostřed dnešní rozbouřené společnosti.

Moudrá tradice

Kultura dnes opravdu odráží určité „napětí“, nabývající někdy formy „konfliktu“ mezi přítomností a tradicí. Dynamika společnosti absolutizuje přítomnost a odděluje ji od kulturního odkazu minulosti bez snahy ukázat budoucnost. Takové hodnocení „přítomnosti“ jako inspiračního zdroje pro smysl individuálního i společenského života však naráží na silnou kulturní tradici portugalské

ho lidu, hluboce poznamenanou tisíciletým vlivem křesťanství i smyslem pro globální zodpovědnost. Tato tradice se potvrdila během dobrodružství objevů a misijní horlivosti při sdílení daru víry s ostatními národy. Křesťanský ideál všeobecnosti a bratrství inspiroval toto společné dobrodružství, i když byl znát vliv osvícenství a laicismu. Zmíněná tradice umožnila vznik toho, co můžeme nazvat „moudrostí“, to znamená smyslem života a dějin, jejichž součástí byl souhrn etiky a „ideál“, jemuž mělo dostat Portugal-

Církev považuje za své prvotní poslání v současné kultuře udržet v bdělosti hledání pravdy, a v důsledku toho i Boha; vést lidi k tomu, aby pohlíželi za časné záležitosti a začali hledat ty poslední.

sko, vždy usilující o navazování vztahů s ostatním světem.

Věrnost pravdě

Církev vždy velmi chránila zdravou a ušlechtilou tradici, jejíž bohatý přínos je součástí služby společnosti. Ta ji sice nadále respektuje a váží si její služby obecnému dobru, ale vzdaluje se od zmíněné „moudrosti“, jež je součástí jejího dědictví. „Konflikt“ mezi tradicí a přítomností se projevuje krizí pravdy. Jedině pravda může usměrnit a naznačit cestu zdařilého života jak pro jedince, tak pro lid. A lid, který už nerozeznává, co je jeho pravdou, se ztratí v labyrintu doby a dějin, připraven o jasně definované hodnoty i velké zřetelně vyjádřené cíle. Drazí přátelé, je třeba vyvinout veškeré úsilí, abychom si osvojili formu, kterou Církev ve světě zaujímá, a pomohli společnosti pochopit, že zvěstování pravdy je služba, kterou jí nabízí a otevírá nový obzor budoucnosti, velikosti i důstojnosti. Církev plní „poslání pravdy, které je třeba

Setkání se zástupci kultury v Lisabonu. Foto: Flickr, M. Mazur

ba naplnit v každé době a za všech okolností, ve prospěch společnosti odpovídající člověku, jeho důstojnosti i jeho povolání. [...] Věrnost člověku vyžaduje věrnost pravdě, která je jako jediná zárukou svobody (srov. Jan 8,32) a možnosti celkového lidského rozvoje. Právě proto Církev hledá, neúnavně hlásá a rozpoznává pravdu, kdekoli vychází najevo. Církev se posláním pravdy nikdy nemůže zříci“ (*Caritas in veritate*, 9). Pokus nacházet pravdu mimo Ježíše Krista vnímá dramaticky společnost, kterou tvoří převážně katolíci a jejíž kultura byla hluboce poznamenána křesťanstvím. Pravda je pro nás křesťany božská; je věčným „Logem“, které dosáhlo lidského vyjádření v Ježíši Kristu, jenž mohl objektivně tvrdit: „Já jsem pravda“ (Jan 14,6). Soužití Církev, s jejím přilnutím k věčnému charakteru pravdy a s úctou k druhým „pravdám“ nebo k pravdě druhých, je učební dobou, kterou sama Církev prochází. V této úctě dialogu lze otevřít nové brány sdílení pravdy.

Poslání dialogu

Jak napsal papež Pavel VI.: „Církev musí vést dialog se světem, ve kterém se nachází a žije. Církev se stává slovem, stává se poselstvím, Církev se stává dialogem“ (*Ecclesiam suam*, 67). V dnešním světě je prioritou, které se Církev nemíní vzdát, dialog bez dvojznačnosti a v úctě k účast-

níkům, kteří jej vedou. Svatý stolec to do svědčuje svou účastí v různých mezinárodních organizacích, jako je např. Centrum Sever-jih v Radě Evropy. Toto centrum bylo založeno před dvaceti lety zde v Lisabonu a jeho úhelným kamenem je dialog mezi kulturami s cílem podpořit spolupráci mezi Evropou, jižním Středozemím a Afrikou a vybudovat světové občanství, založené na lidských právech a odpovědnosti občanů, nezávisle na jejich etnickém původu, politické příslušnosti a v úctě k náboženskému vyznání. Vzhledem ke kulturní odlišnosti je třeba, aby lidé nejen přijímali existenci kultury druhého, ale byli také ochotní nechat se obohatit kulturou druhých a nabízet jim to dobré, pravdivé a krásné, co sami mají.

Jedině pravda může usměrnit a naznačit cestu zdařilého života jak pro jedince, tak pro lid. A lid, který už nerozpoznává, co je jeho pravdou, se ztratí v labyrintu doby a dějin, připraven o jasně definované hodnoty i velké zřetelně vyjádřené cíle.

Benedikt XVI. a Manoel de Oliveira, nejstarší filmový režisér a scénárista (*1908). Foto: Flickr, M. Mazur

Církev a moderna

Současnost vyžaduje naše nejlepší síly, prorockou smělost a novou schopnost „poukazovat na nové světy ve světě“, jak by řekl váš národní básník (Luigi di Camões, *Os Lusíades*, II, 45). Vy, pracovníci ve všech oblastech kultury, tvůrci myšlení a mínění, „máte díky svému talentu možnost promlouvat k srdci lidstva, dotýkat se individuální i kolektivní vnímavosti, probouzet sny a naděje, rozšiřovat obzor poznání a lidského nasazení. [...] Neobávejte se konfrontace s prvním a posledním zdrojem krásy, vedení dialogu s věřícími i s těmi, kteří se tak jako vy považují za poutníky ve světě a dějinách směřujícími k nekonečné Kráse“ (Benedikt XVI., *Promluva k umělcům*, 21. listopadu 2009).

Právě s cílem „uvést moderní svět do kontaktu s oživujícími a neměnnými energiemi evangelia“ (Jan XXIII., *Humanae salutis*, 3) se uskutečnil Druhý vatikánský koncil. Církev na něm, vycházejíc z obnoveného vědomí katolické tradice, bere vážně, rozlišuje, proměňuje a překonává kritiky, které jsou základem sil, jež charakterizují modernu, totiž reformaci a osvícenství. Církev tak sama přijala a přetvořila na něco lepšího požadavky moderny tím, že je překonala a vyhnula se navíc jejích omylům a slepým uličkám. Koncil stanovil předpoklady autentické katolické obnovy i nové civilizace – „civilizace lásky“ – jako evangelní služby člověku a společnosti.

K nekonečné Kráse

Drazí přátelé, Církev považuje za své prvotní poslání v současné kultuře udržet v bdělosti hledání pravdy, a v důsledku toho i Boha; vést lidi k tomu, aby pohlíželi za časné záležitosti a začali hledat ty poslední. Vyzývám vás k tomu, abyste prohlubovali poznání Boha tak, jak se k naší plné realizaci zjevil v Ježíši Kristu. Čiňte krásné věci, ale především učíte ze svých životů prostor krásy. Ať se za vás přimlouvá Nejsvětější Betlémská Panna, kterou od věků ctili námořníci a nyní hledači Dobra, Pravdy a Krásy.

Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(mezititulky redakce)

Modlitba Benedikta XVI. k Matce Boží Fatimské

Naše Paní a Matko všech mužů a žen, jsem zde jako syn, který přichází navštívit svoji Matku a činí tak za doprovodu mnoha bratří a sester.

Jako Petrův nástupce, jemuž bylo svěřeno poslání předsedat službě lásky v Kristově církvi a utvrzovat všechny ve víře a naději, chci předložit tvému Neposkvrněnému Srdci radosti a naděje jakož i problémy a utrpení každého z těchto tvých synů a dcer, kteří se nacházejí v Cova da Iria anebo nás provázejí na dálku.

Nejlaskavější Matko, ty znáš každého podle jména, tváře a jeho dějin a všechny máš ráda mateřskou blahosklonností, která prýští ze samotného srdce Boha Lásky. Všechny svěřuji a zasvěcuji tobě, Nejsvětější Maria, Matko Boží i matko naše.

Ctihodný papež Jan Pavel II., který tě tady ve Fatimě třikrát navštívil, děkoval „neviditelné ruce“, která jej téměř před

třiceti lety vysvobodila ze smrti při atentátu třináctého května, na náměstí svatého Petra, a věnoval Fatimské svatyni projektil, který ho těžce zranil, a který byl vložen do tvé koruny Královny míru.

Je hluboce útěšné vědět, že jsi korunována nejenom stříbrem a zlatem našich radostí a nadějí, ale také „projektillem“ našich starostí a utrpení.

Děkuji ti, milovaná Matko, za modlitby a oběti, které pasáči z Fatimy přinášeli za papeže, vedeni city, kterými jsi je inspirovala ve zjeveních.

Děkuji také všem těm, kteří se denně modlí za Petrova nástupce a na jeho úmysly, aby papež byl silný ve víře, smělý v naději a horlivý v lásce.

Milovaná Matko nás všech, zanechávám ti zde ve tvé Fatimské svatyni zlatou růži, kterou jsem přivezl z Říma, jako znamení vděčnosti papeže za divy, které

Předání zlaté růže. Foto: Flickr, M. Mazur

Všemohoucí vykonal tvým prostřednictvím v srdcích tolika poutníků, kteří přicházejí do tohoto tvého domu.

Jsem si jist, že pasáči z Fatimy, blahoslavení František a Hyacinta i Boží služebnice Lucie od Ježíše, nás provázejí v tuto chvíli proseb a jásotu.

Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana

BEZRADNOST NAD POLITICKOU LOTERÍÍ

Politika odtržená od pravého smyslu života skomírá

Spolu se smyslem pro kontemplaci se z našeho života vytrácí také smysl pro politiku. Moderní doba už politiku nepovažuje za prostředek k naplnění věčného cíle člověka, degradovala ji na nástroj prospěchářství, sebesprosazení a bezohledné moci. Na vině je i křesťanská politická a teologická korektnost, která odsouvá stranou nepohodlná témata a vede tak společnost k duchovnímu minimalismu.

Bezradnost ve vztahu k politické scéně pocítují všichni, kdo by ji chtěli brát vážně. Křesťané však zvláštním způsobem, protože z hlediska evangelizace představuje ten nejobtížnější terén dnešního světa. V předvolebním období je to patrné nejvíce, a to nejen u nás. Najít úzkou stezku mezi pohrdavě všeobecným nezajmem o politické dění a slepou horlivostí pro jedinou stranu je svízle, která je typickým plodem moderní doby.

Proč? Francouzský spisovatel Fabrice Hadjadj podává v jednom svém eseji pronikavou odpověď na tuto otázku,

když píše: „Spolu s tím, jak ubývá smysl pro kontemplaci, vytrácí se také smysl pro politiku. Politika totiž skomírá, když nemá cíl nebo lépe řečeno když ztrácí ze zřetele smysl života.“

Ušlechtilá politika

Tato souvislost byla samozřejmá starým řeckým filosofům (Platón, Aristoteles). Pro tyto předkřesťanské filosofy byly politika a etika spojitými nádobami, které měly přirozeně co do činění s náboženstvím. Kontemplantovat či rozjímat božství pokládali za nejušlechtlejší činnost, kte-

rá člověka činí šťastným a politiku chápali jako prostředek, který by lidem měl usnadňovat dosažení tohoto cíle. Teprve filosofičtí nedoukové takzvaného novověku (R. Descart, F. Bacon, D. Hume, I. Kant, G. W. F. Hegel aj.) zavedli a rozvinuli „originální“ myšlenkové přístupy, které protirečí této přirozené souvislosti mezi obecným – politickým – snažením lidské společnosti a věčnou blažeností, jež je – více či méně vědomě – kýženým cílem každého lidského jedinca.

Novověké přírodní vědy pak na základě těchto postkřesťanských duchov-

ních přístupů rozvinuly postoj přezíravosti a zpupnosti vůči materiálnímu stvoření, které bylo redukováno na pouhou přírodu, z níž – jak pravil Galileo Galilei – „vymámíme její tajemství tím, že ji položíme na mučidla vědeckého experimentu“. To byl počátek bezuzdného vykořisťování a ničení životního prostředí či přesněji stvoření. Lidská společnost nedopadá lépe, rozhodne-li se pěstovat plody zmíněné novověké inspirace. Devastující ideologie blouznivců 20. století zaštiťující se vědeckostí to přehledně dokázaly. Důvod tohoto krachu je zřejmý.

Všeobecné odpolitizování

Výše citovaný katolický filosof jej podává takto: „Pokud se vláda nepodřídí opravdové Transcendenci, zanikne. Antikřesťanská politizace odstartovaná francouzskou revolucí vedla v konečném důsledku ke všeobecnému odpolitizování. Občanství, které se uzamyká před Věčností, totiž degeneruje na jakousi „tyjátrokracii“ – vyjádřeno platónským termínem. „Chybí-li ono zaměření k Nebi,“ pokračuje francouzský autor, „je politika brzy pohlcena ekonomikou, okázalostmi, vedlejšími zájmy, kultem Adonise či mamonu, a nakonec se změní v tyranii, která může přijímat různé podoby až k té nejzazší, kterou je tyranie lidských práv, popírající práva Boží, tedy tyranie jedince, který terorizuje sám sebe a redukuje se na cynického, slepého a nešťastného živočicha, na ovci bez pastýře.“

Je více než zřejmé, že politická scéna v Evropě, tedy i u nás, skutečně trpí onou tyjátrokracií, na níž se rády pasou sdělovací prostředky anebo ji rovnou spoluvytvářejí. Viníky tohoto stavu však netřeba hledat v konkrétních lidech, ale v konkrétních myšlenkových či duchovních přístupech, které bývají bezmyšlenkovitě přejímány a šířeny, aniž by je kdo pojmenovával. Pojmenovávat by je měli křesťané inspirovaní církevním magisteriem, to znamená: nepřetržitě v dějinách identifikovatelným Kristovým učením víry.

Novověký duchovní minimalismus

Bezradnost, ne-li přímo malomyslnost, kterou pociťuje katolík před volbami, se nevysskytuje jenom u prostého Boží-

H. Bosch: Zahrada pozemských slastí, detail (1503–1504)
Foto: Wikipedia

Chybí-li zaměření k Nebi, je politika brzy pohlcena ekonomikou, okázalostmi, vedlejšími zájmy, kultem Adonise či mamonu, a nakonec se změní v tyranii, která může přijímat různé podoby až k té nejzazší, již je tyranie lidských práv, popírající práva Boží.

ho lidu, jak by bylo možné se neomalene domnívat. Naše země nejsou výjimkou. Postoj k politice vykazuje trhlinu, která vznikla nedostatečnou věroučnou reflexí o této oblasti v postkomunistickém období. Utopická otevřenost vůči tomuto světu, kterou trpěla pokoncilní Církev na Západě dávno před pádem komunismu, napáchala u nás škody až později.

Tato otevřenost křesťanství, které by chtělo nabízet pouze to, co svět už dávno zná a přijímá, je jedním z důsledků onoho novověkého duchovního minimalismu, který se vyskytuje v celé škále inte-

lektuálních disciplín tím, že pod zdáním korektnosti dává do závorcky určitá témata či pravdy nebo přímo pravdu samu. Politická korektnost má různé podoby a pro křesťana v zásadě není tím nejhorším zlem. Tím je až takzvaná teologická korektnost, která klade do závorcky poslední věci (nebe a peklo), sociologická korektnost, která škrtá prvotní hříchy, a ta pedagogická, která odsouvá stranou askezi a sebezápór. Všechny dohromady jsou manifestací marasmu, novověkem okleštěného lidského rozumu, a tím i svobody.

Degradace rozumu

Řečeno opět slovy francouzského autora: „Agnostická politika degraduje rozum na pouhý nástroj prospěchářského kalkulu, šíří morální relativismus a světácký estetismus a nedává lidské osobě možnost plně se realizovat. Školství poplatné této politice je pak plánovaným masakrem lidských myslí. Člověk totiž navzdory všemu stále plane touhou po absolutnu, a škola, která nenaučí mladé lidi pěstovat tuto touhu správně a důsledně, favorizuje invazi iracionálna s jeho tristními následky: sebevraždami, ohlupujícími sektami a násilnickým fanatismem. Naše školy, které pod záminkou laickosti a tolerance chtějí vypadat nenábožensky, se podloudně mění na školy koránické nebo buddhistické, pokud ne rovnou na semináře nicoty.“

Fabrice Hadjadj, sám středoškolský profesor, pak pokračuje: „Naše osnovy filosofie, které systematicky obcházejí otázky existence Prvního principu a nesmrtnosti lidské duše, tak nabádají k utopení ve stupidních vírách, např. v reinkarnaci nebo v mimozemšťany anebo ve směšnou bižuterii aktuálního scientismu, který spočívá v představě, že materie je inteligentní, sama sebe organizuje a že náhoda je schopna vyprodukovat řád, který přesahuje samotný náš rozum... Jak by s tím vším mohl náš režim nebyť pouhou sázkou do loterie?“ – ptá se v závěru svého eseje Fabrice Hadjadj.

P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana

Citováno z knihy Fabrice Hadjadj, La terra strada del cielo, Lindau, Torino 2010, str. 103–106; orig. La terre chemin du ciel, Les provinciales, 2002. (mezititulky redakce)

DARY DUCHA SVATÉHO A CHARISMATA

Boží láska je nám vylita do srdce skrze Ducha Svatého, který nám byl dán (Řím 5,5). V působení Ducha se rozlišují dary Ducha Svatého a charismata. Dary jsou určeny pro posvěcení a spásu jednotlivce, charismata slouží užítku Církve a jsou zaměřena k jejímu budování.

Třetí božské osobě jsou přisuzovány zejména ty Boží úkony, které souvisejí s duchovním růstem jak jednotlivce, tak nějakého společenství – Církve. „Církev, živé společenství v apoštolské víře, kterou předává, je tedy místem našeho poznání Ducha Svatého:

- v Písmu, které inspiroval;
- v tradici, jejímiž stále aktuálními svědky jsou církevní otcové;
- v učitelském úřadu Církve, který doprovází svou pomocí;
- ve svátostné liturgii, v níž Duch Svatý prostřednictvím jejich slov a jejich symbolů uvádí do společenství s Kristem;
- v modlitbě, v níž se za nás přimlouvá;
- v charismatech a službách, jimiž je budována Církev;
- v projevech apoštolského a misionářského života;
- ve svědectvích svatých, v němž Církev projevuje svou svatost a pokračuje v díle spásy.“ (KKC 688)

V teologické literatuře se rozlišovalo velmi pečlivě mezi působením Božím „pro dobro“ jednotlivce – jeho posvěcováním a zdokonalováním, a „pro dobro“ celku – od nejmenšího společenství, jako třeba rodiny, až po celou univerzální Církev. Obojí je přisuzováno Duchu Svatému. V případě jednotlivce a jeho zdokonalování mají své nezastupitelné místo dary Ducha Svatého, zatímco jde-li o společenství, mluvíme o charismatech. Pro orientaci v našem náboženském životě je velmi důležité uvědomovat si tento rozdíl, který se netýká tolik „projevů“, ale především našeho užívání těchto darů. Zde bych chtěl proto poukázat na roli darů Ducha Svatého v našem duchovním životě a porovnat tento význam s úlohou charismat, která mají bezesporu též Původce.

Dary Ducha Svatého

„Jsou to trvalé dispozice, které příznivě uzpůsobují člověka, aby byl ochoten jednat podle hnutí Ducha Svatého.“ Samotné vlití ctnosti – tedy trvalá a pevná dispozice konat dobro v nadpřirozené oblasti našeho života – nestačí. Dosažení nadpřirozeného cíle vyžaduje „komunikaci“, naladěnost na správnou frekvenci, anténu schopnou příjmu signálu – prostě vnímavost vůči vnuknutím Božím, která se týkají jednotlivých, často náročných

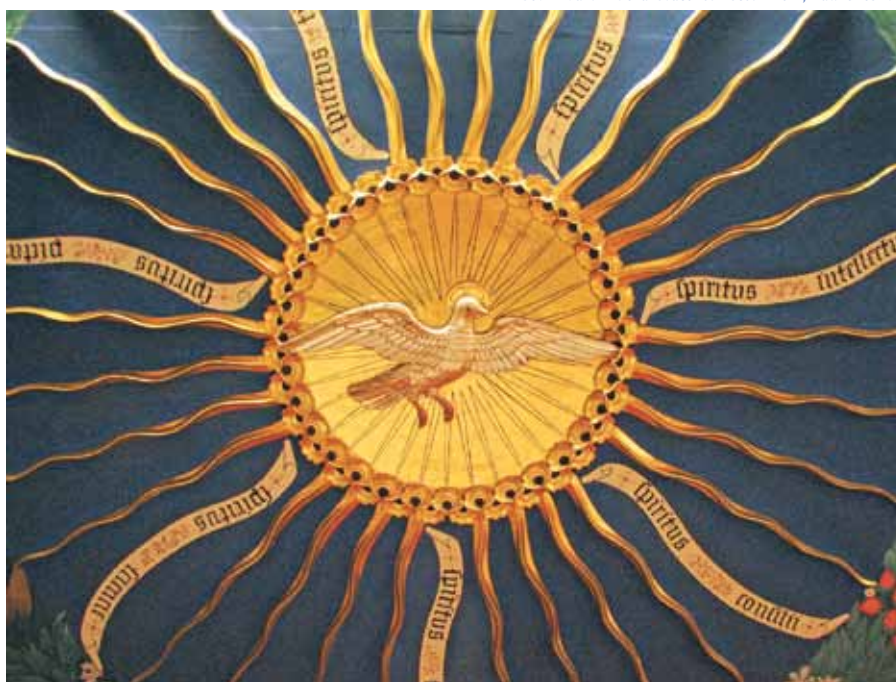
Dary Ducha Svatého dávají schopnost k mimořádným a heroickým úkonům. Činí věřící ochotnými pohotově poslechnout božských vnuknutí.

a neopakovatelných (což ovšem neznamená, že řídkých a výjimečných) situací. Tato schopnost není naše, ale v nás, říkáme někdy dokonce, že je to přítomnost Ducha Svatého v nás.

„Je sedm darů Ducha Svatého; jsou to: moudrost, rozum, rada, síla, umění, zbožnost a bázeň Boží... Doplnují a přivádějí k dokonalosti ctnosti těch, kteří je přijímají. Činí věřící ochotnými pohotově poslechnout božských vnuknutí“ (KKC 1831).

Dary Ducha Svatého se tedy týkají „vnímavosti“ vůči Božím vnuknutím, jsou nabízeny každému pokřtěnému člověku a jsou závislé na tom, zda člověk je, nebo není v milosti posvěcující. Ziskáváme je a obnovujeme přijímáním svátostí (křest, bířmování, svátost smíření), rozmnožujeme jejich účinnost prosbami a především věrným nasloucháním Božích vnuknutí a jejich uskutečňová-

Sedm darů Ducha Svatého. Foto: Flickr, Lawrence OP

ním. Jak vynikajícím způsobem ukazuje Jacques Philippe ve své knížce *Ve škole Ducha svatého*, právě užíváním těchto darů dosahujeme toho, že Bůh neustále a velmi intenzivně rozmnožuje jejich účinnost a tím dochází k tolik potřebnému růstu našeho duchovního života i s jeho projevy v přirozené sféře.

Zde musíme dodat, že zatímco dary Ducha Svatého nejsou (většinou) přímo pozorovatelné zevně (okolím), jejich plody pozorovatelné jsou. Jde o „lásku, radost, pokoj, trpělivost, shovívavost, vlídnost, dobrotu, mírnost, věrnost, tichost, zdrženlivost a čistotu“ (srov. Gal 5,22–23). Rovněž tak absence těchto vlastností může být signálem, že naše spolupráce s dary Ducha Svatého může být a měla by být lepší.

Charismata

Oproti tomu „charismata, ať mimořádná, nebo prostá a skromná, jsou milosti Ducha Svatého, které přímo nebo nepřímo slouží užítku Církve a jsou zaměřeny k jejímu budování“ (KKC 799). Jsou to tedy dary určené dobru společenství skrze jednotlivce. Mělo by to tedy být společenství, kdo o charismata prosí, kdo za ně děkuje, kdo s nimi spolupracuje, kdo jejich účinnost touto spoluprací rozmnožuje, nikoli jednotlivec. Zdá se to zřejmé, ale nesmíme zapomínat, že jsme dětmi doby (a nikoli krátké), ve které je všeobecně kladen důraz na úspěšnost, konkrétní měřitelnou užitečnost (co mléko nedává, do chléva nepustit). Tento způsob myšlení se nutně projevuje (bohužel) i v našem náboženském smýšlení, takže se nám právě charismata jeví jako jakási legitimace kvality naší zbožnosti, a někdy dokonce dokladem naší svatosti, přestože prakticky všichni autoři zdůrazňují nezávislost charismat na svatosti obdarovaného jedince. Právě zde se musíme bránit tlaku naší doby s požadavky na to, aby se člověk „prosadil“, aby „obstál v konkurenci“, „aby podal výkon odpovídající námaze“. Dar pro společenství není dáván pouze skrze jediného člena, je složitou, Bohem režírovanou kombinací příspěvků více lidí, a ne nutně každý musí mít charakter „oslavující“ svého nositele. Tež ono „dobro celku“ nemusí být okamžitě všem patrné, jak jsme toho

Dar Ducha Svatého v iniciále S (14. stol.)
Foto: www.gutenberg-e.org

My všichni, kteří jsme obdrželi jediného a téhož ducha, totiž Ducha Svatého, jsem spojeni navzájem, ale i s Bohem. Jediný a nedílný Boží Duch, který přebývá ve všech, přivádí všechny k duchovní jednotě.

(svatý Cyril Alexandrijský)

svědky například u svatého Vojtěcha, nebo nemusí být vůbec lidmi rozpoznatelné. Odvrácení zlého, které by nastalo, kdyby..., ale díky nějakému člověku vůbec nenastane, nezaregistruje nikdy nikdo a zůstává jen Božím tajemstvím. Navíc ten, skrze něhož Bůh svá charismata dává, nemusí být ani zdaleka „úspěšný“, jak je vidět například u proroka Jeremiáše, ne-li u všech proroků.

Není to jedinec, ale společenství, ať už malé – modlitební skupiny, farnosti, řeholní komunity, rodiny, nebo větší – farnosti, diecéze, světová hnutí nebo celá Církev, kdo potřebují ke svému „životu“ charismaty obdarované jednotlivce. Proto je na těchto společenstvích, aby děkovala, prosila. Dokonce není vlastně tolik důležité, kdo bude tím obdarovaným jedincem. To je již zcela v Boží kompetenci. Ovšem s jistým velmi důležitým upřesněním.

Charismata spojená s úřady

Typickými charismaty potřebnými k životu společenství jsou ta, která jsou potřebná k výkonu nějakého úřadu v Církvi. Jde zejména o úřady biskupa, faráře, představeného (i laického), zpovědníka, ale i diakona, akolyty a lektora, nebo charitativního pracovníka, případně organizátora apod. Všechny tyto úřady, bez ohledu na vazbu na svěcení, jsou k dobru společenství a potažmo i celé Církve. Je-li tedy někdo legitimně pověřen nějakým takovým úřadem, lze předpokládat, že Bůh ho bude chtít potřebným charismatem obdařit. To ovšem nezabavuje příslušné společenství povinnosti o tyto dary pro „svého“ jedince prosit, za ně děkovat a s nimi spolupracovat. Ano, nespletl jsem se, společenství spolupracuje s charismaty „svého“ představeného, nikoli pouze on. Jde mi zde o zdůraznění jedné skutečnosti, která bývá zejména u charismat spojených s úřady trestuhodně opomíjena – zodpovědnost společenství. Prakticky všichni autoři pojednávající o charismatech se shodují v tom, že dominantní „vlastností“ společenství prosícího o charisma je jednota všech. Tedy společenství musí jednotně prosit, děkovat a užívat charismat, která k jeho dobru dává Bůh jednotlivcům. Každý člen společenství tedy může poškodit celé společenství, pokud této jednotě vzdoruje, každý jednotlivec nese plnou zodpovědnost za absenci charismat, pokud úmyslně brání jednotě prosby za představeného. To se týká nejen řeholních komunit nebo vyšších celků, ale i diecéze a jejího biskupa, to se týká i celé Církve a jejího papeže. Je zvláštní, jak snadno odhalujeme nedostatek charismat u našich představených a jak málo se cítíme za něj zodpovědní.

Jiným typickým příkladem charismat v Církvi jsou ta, která byla dána (mnohdy jako Boží iniciativa, aniž by kdo prosil) v rámci Božího zjevení – například prorocká charismata starozákonních proroků nebo inspirace svatopiscům. I zde je společenství Církve povinováno spoluprací s účinky těchto charismat, děkováním za dar Bible, učitelského úřadu Církve. Nahlížíme-li to z této strany, vidíme, že nejde o otrockou poslušnost, vynucenou církevním zákoní-

kem, ale o prostou vděčnost společenství a každého jeho člena za charisma udělené Duchem Svatým některým jednotlivcům pro dobro celku.

Vztah darů a charismat v našem životě

Dary Ducha Svatého jsou nabízeny každému pokřtěnému člověku a on je potřebuje ke své spáse. Slouží k jeho posvěcení. Církevní učitelé vždy zdůrazňovali velkou potřebu úsilí o dokonalost, a to nejen s ohledem na „individuální“ spásu, ale i vzhledem k posvěcení celku. To, že dnešní doba více zdůrazňuje charismata a to, že nejsou vázána na svatost obdarovaného, nesmí vést k rezignaci na vlastní posvěcení. Toto posvěcení není pasivním něco přijímajícím „nicneděláním“, ale naopak velmi živým, neustále pozorným vnímáním a uskutečňováním Boží vůle vlastně v každém okamžiku našeho života. Nesmíme však ono slovíčko „uskutečňování“ chápat jako

Jak snadno odhalujeme nedostatek charismat u našich představených, a jak málo se za něj cítíme zodpovědní. S charismaty svého představeného musí spolupracovat (vyprošovat je, děkovat za ně a užívat jich) celé společenství.

„činnost“, ale spíše jako „stávání se nějakým“, nebo lépe „někým“ – totiž sám sebou. Z toho teprve může vycházet a také vychází nějaká činnost. A zase nejde tolik o dokonalost výsledků této činnosti, ale o to, abychom ji vykonali my, a to z těch nejsprávnějších důvodů – jako vůle Boží. Kdyby šlo výhradně o výsledky, nejsnadněji by jich Bůh dosáhl, kdy-

by si „to udělal sám“. Ale zjevně nejen dnes, ale v celých dějinách spásy chce, aby jeho vůli naplňovali lidé. Někdy, kdy jde více o dobro celku, nám dává zvláštní dary – charismata, která k tomuto dobru vedou. Mé osobní zaměření – prosby, chvály, díkůčinění – by tedy mělo především směřovat ke skutečné zbožnosti – tedy k nejtěsnějšímu vztahu s Bohem – a tedy na dary Ducha Svatého. Pak budu i mnohem lépe disponován být dobrým nástrojem jeho vůle, a charismata, která skrze mne slouží celku, budou sloužit i mně osobně, mému dalšímu růstu ve svatosti, mému posvěcení.

K osobní svatosti patří i zájem o dobro celku, ochota podřídit se tomuto zájmu a podílet se na jednotě, která umožňuje celku vyprosit a rozmnožovat charismata potřebná pro jeho „život“. Zde je prostor pro zodpovědnost každého, i moji.

fr. Vojtěch Soudský OP
převzato z časopisu Amen 5/1997

Salve 1/10 – přátelství

První letošní číslo revue *Salve* nese titul Přátelství. Není náhodné, že v době rozvoje virtuálních sociálních sítí rozšiřujících možnosti „přátelských“ vztahů, je třeba se nad tímto tématem hlouběji zastavit. Cenným vodítkem nám přitom může být právě tisíciletá křesťanská tradice reflexe přátelství, kterou *Salve* nastiňuje.

V úvodní studii německého teologa Thomase Södinga „Přátelství s Ježíšem“ se téma otevírá novozákonním úhlem pohledu, který bude pro křesťanskou reflexi pochopitelně zásadní. V následující studii karmelitána Jana Poříze OCD se v čase posouváme ke klíčové postavě křesťanského starověku, svatému Augustinovi, který ve svých biografických *Vyznáních* a dopisech zanechal mimořádné osobní svědectví o prožívání přátelství – od antického ideálu ztělesněného Ciceronem po křesťanskou lásku, ale ovšem také přes složité vztahy k ženám a vlastní matce. Období středověku je v čísle zastoupeno son-

dou do klasického mnišského prostředí 12. století, a to ve studii Alexia Vandrovce OSB „Duchovní přátelství u svatého Aelreda z Rievaulx a mnišská tradice“, která ukazuje, jaké místo mělo přátelství v mnišských komunitách, a obsahuje také obsáhlé ukázky z díla svatého Aelreda z Rievaulx *O duchovním přátelství*. Teologické a filozofické aspekty přátelství rozebírá francouzský dominikán Jean-Marie Gueullette OP v článku „Přátelství u svatého Tomáše Akvinského“. Raněnovověké prožívání přátelství s Bohem v životě a díle svaté Terezie od Ježíše podrobně přibližuje karmelitán Jesús Castellano Cervera OCD ve studii „Křesťanská modlitba – přátelství s Bohem“. Současný pohled na přátelství, ale i jeho úskalí a nebezpečí jeho přílišného „zduchovňování“ odráží rozhovor s polským trapistou Michalem Ziolem OCSO nazvaný výmluvně „Nerezignujme příliš snadno na přátelství“.

Výtvarný doprovod čísla tentokrát tvoří fotografie uměleckého tance Petra

Neuberta, které lépe než co jiného ukazují tvořivou sílu dynamického spojení lidí při společném díle, tanci, který se právě proto může stát vhodnou metaforou přátelství.

salve.op.cz

BŮH VE SVÁTOSTECH

Chléb Božích dětí

Svatá hostino, při níž požíváme Krista, připomínáme si památku jeho umučení, mysl se plní milostí a dává se nám záruka budoucí slávy.
(svatý Tomáš Akvinský)

Zamyslíme-li se nad velikostí svátosti eucharistie, můžeme jen zpívat se svatým Tomášem: *Svatosti té neskonalé činíme vroucí poklonu...* Eucharistií je Bůh mezi námi, v ní za nás neustále přináší oběť nebeskému Otci a pod viditelnými způsoby je pokrmem, chlebem Božích dětí na cestě k věčnosti. Eucharistie se nám jeví jako vynález nesmírné Boží lásky, kterým si Bůh člověka přitahuje, ale zároveň také zavazuje.

Vraťme se opět k oné překrásné antifoně svatého Tomáše *Svatá hostino*, v níž svatý Učitel vyjadřuje celý obsah a smysl svátosti Boží lásky.

Svatá hostino, při níž požíváme Krista

Svatá hostino, při níž požíváme Krista. Ten Kristus, jenž žil na zemi jako učitel lidstva, ten Kristus, jenž za nás zemřel na kříži, ten Kristus, jenž při nejsvětější oběti sestupuje na oltář, stává se pokrmem naší duše. Eucharistie je obětí Nové smlouvy a zároveň je pokrmem Božího dítěte, znovuzrozeného křtem. Proto v prvních dobách podávali pravidelně po křtu novým křesťanům svaté přijímání, aby ti, kdo se duchovně zrodili, mohli v síle eucharistie duchovně žít. Kristus nám nechtěl dát nic menšího než sebe samého, a nic většího nám dát nemohl. Ukryl se proto pod svátostné způsoby, zvolil chléb a víno – nejobyčejnější pokrm a nápoj –, aby nás sytil sebou samým a tímto pokrmem dával vzrůst našemu nadpřirozenému životu, jež vložil do naší duše ve svátosti znovuzrození.

Jen Boží láska, vedená moudrostí, mohla najít tuto cestu k duši člověka. V tom, že Kristus volí chléb a víno jako vnější znamení své přítomnosti a svého nadpřirozeného působení v duši křesťana, je velmi hluboký smysl. Chce-li člověk žít, potřebuje pokrm a nápoj, bez

nich umírá. A chce-li žít plným životem, a ne jen s bídou udržovat svůj život, aby nezahynul, chce-li růst a vyvíjet silnou činnost, potřebuje stálý a vydatný pokrm. V nadpřirozeném řádu je to obdobné jako v řádu přirozeném. Chce-li člověk žít životem duše, chce-li žít jako dítě Boží, musí se živit pokrmem dětí Božích. A chce-li vyvíjet velkou duchovní činnost, chce-li rychle dorůst k podobnosti s Kristem, musí se často sytit chlebem Božích dětí. Tak jako je fyzický život člověka úměrný jeho životosprávě, jakosti a častému přijímání hmotné potravy, i duchovní život křesťana bude úměrný ve svém vzrůstu a ve své hloubce jeho poměru k eucharistii. Čím častěji a čím hodněji se bude sytit eucharistickým chlebem, tím intenzivněji bude jeho duše žít z Krista a Kristu.

Připomínáme si památku jeho umučení

Praví-li dále svatý Tomáš, že v eucharistii si *připomínáme památku jeho umučení*, má na mysli především eucharistii jako oběť. O všech svátostech platí, že vytryskly z otevřeného boku Kristova na kříži, ale o eucharistii, svátosti lásky, to platí zcela zvláštním způsobem. Oběť na kříži zahájil Kristus obřad křesťanského náboženství. Eucharistie, zvláště jako oběť, je středem celé bohoocty a svátostného života Církve. Křesťanské náboženství žije nejen z dějinných vzpomínek, nýbrž ze živoucí blízkosti Boha. V eucharistii je nám Bohočlověk Ježíš Kristus už svou skutečnou přítomností blízko. Uvážíme-li pak, že eucharistie jako oběť nám připomíná a zpřítomňuje Kalvárii s jejími vykupitelskými účinky, chápeme, že je všestranně středem náboženského křesťanského života. Kříž a oltář a na něm Kristus uprostřed nás, toť symbol a skutečnost tepla Boží lásky.

Foto: Wikimedia Commons

Eucharistií je Bůh mezi námi, v ní za nás neustále přináší oběť nebeskému Otci a pod viditelnými způsoby je pokrmem, chlebem Božích dětí na cestě k věčnosti. To je naše naděje, která nás přenáší přes všechny bouře života: máme eucharistii a v ní začátek nebe na zemi.

Mysl se plní milostí

Každá svátost *plní duši milostí*, ale eucharistie zvláště, protože je to svátost božského života. Všechny ostatní svátosti nám podávají jen milost – posvěcující a svátostnou –, kdežto eucharistie nám přináší především samotného původce milosti a původce života duše. Tím eucharistie přesahuje všechny ostatní svátosti, které se k ní vztahují jako ke svému středu. Svátý Tomáš poznamenává, že účinek, který způsobilo utrpení Kristovo ve světě, působí tato svátost v člověku (S. th. III, 79, 1). To proto, že týž Kristus, který svou smrtí zachránil svět, smířil jej se svým Otcem, je v eucharistii přítomen skutečně a podstatně a zachraňuje člověka, který ho přijímá.

Eucharistie je svátost živých, předpokládá tedy u příjemce život duše neboli stav posvěcující milostí. Jejím úkolem je tuto milost rozmnožovat a podporovat vzrůst duchovního života. Tedy úkol zcela obdobný, jaký má pro tělo člověka pokrm pozemský. *A proto, praví svátý Tomáš, všechnen účinek, který působí hmotný pokrm a nápoj vzhledem k životu tělesnému, že jej totiž udržuje, rozmnožuje, nahrazuje jeho ztráty a těší, působí eucharistie vzhledem k životu duchovnímu.* (S. th. III, 79, 1. c.)

Svátostná eucharistická milost je proto milost, která sytí duši, občerstvuje ji a uvádí v duchovní radost, jež tryská z vědomí života s Bohem. Nikde nemůžeme tak dokonale pochopit slova žalmisty *Okuste a vizte, jak je Hospodin dobrý* (Žl 34,9), jako ve svátosti eucharistie. Mocí této milosti pak duše roste ve své podobě s tím, jehož přijímá. Je přetvořována v Krista, takže si stále víc a více může opakovat slova svatého Pavla: *Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus* (Gal 2,19).

Dává se nám záruka budoucí slávy

A tím je člověku-poutníku, který se žije svátostí eucharistie na cestě pozemským životem, dána *záruka budoucí slávy*. Věčný život znamená naprosté sjednocení duše s Bohem. A eucharistické spojení je symbolem, předobrazem a předchutí onoho věčného spojení a sjednocení, které už nikdy nebude rozdvojeno.

Duccio di Buoninsegna: Poslední večeře (1308–1311). Foto: Wikipédia

Svátostná eucharistická milost sytí duši, občerstvuje ji a uvádí v duchovní radost, jež tryská z vědomí života s Bohem. Mocí této milosti roste duše ve své podobě s tím, jehož přijímá, takže si stále víc a více může opakovat slova svatého Pavla: Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus (Gal 2,19).

Eucharistie se u prvních křesťanů často nazývala *agapy*, což je asi tolik jako *hody lásky*. To proto, že dříve, než se konala hostina eucharistická, pořadala se přátelská hostina, při níž si křesťané uvědomovali své křesťanské sjednocení, které má být utuženo spojením všech navzájem v Kristu ve svatém přijímání. Jednota s Kristem v lásce již zde na zemi byla symbolizována jednotou všech při přátelské hostině, kterou připravila křesťanská láska.

Věčný život je život v Bohu a z Boha, život blaženého poznání a objímající lásky. Stupeň tohoto života bude ve shodě se stupněm přilnutí duše k Bohu na této zemi. Nikde však není zde na zemi splynutí duše s Bohem tak dokonalé jako v eucharistii. Mohli bychom tedy myslet na rozdělení tam, kde pouta lásky jsou silnější než smrt?

Eucharistie je pro milující duši nejjistější zárukou budoucího života v tomto neklidném a prchavém životě pozemském. A to je naše naděje, která nás přenáší přes všechny bouře života: máme eucharistii a v ní začátek nebe na zemi.

Reginald M. Dacík OP
Věrouka pro laiky V.
Krystal, Olomouc 1948
redakčně upraveno

ThDr. Reginald Maria Dacík OP (1907–1988), český teolog, redaktor, publicista, kněz dominiánského řádu

Poznámka k týdnu

Sexuální výchova v Česku

Nová příručka ministerstva školství k sexuální výchově na školách vzbudila množství především negativních ohlasů. Většina společnosti se tentokrát přiklonila ke stanovisku biskupské konference, Hnutí pro život ČR a dalších podobných iniciativ. Hlas katolíků byl přijat jako hlas zdravého rozumu a lidskosti.

Rok trvající předvolební kampaň už neurotizuje kdekoho; mimo jiné taky proto, že si novináři pletou debatu o politice s debatou o politicích, a tak jsme zahrnování především osobními drby. Přesto ale v této rozčilené atmosféře dokázali konzervativní občané začít mluvit o něčem jiném. Podnětem se stala příručka o sexuální výchově, kterou vydalo ministerstvo školství.

Vyjádřila se k ní i řada lidí, kteří konzervativci, tím méně katolíky, nejsou. Například advokát Tomáš Sokol poukázal na to, že nutit děti, aby v přítomnosti ostatních vypovídaly o svých intimních záležitostech, je porušením jejich lidských práv – žádný dospělý by si to nechal líbit.

Kupodivu se tentokrát média nepustila do konzervativců, jak bylo donedávna jejich zvykem, ale zachovávají zdržen-

livost. A tak se po delší době stalo, že se stanovisko biskupské konference, Hnutí pro život ČR i dalších podobných iniciativ stalo stanoviskem většinové společnosti – dalo by se říci, že se stalo jejich mluvčím. To tu dlouho nebylo.

Když byl na toto téma ohlášen pořad *Máte slovo*, chtěla jsem se podívat jen na začátek, abych měla představu, jak to bude vypadat. Ale vydržela jsem do konce. Křídlo obhájců příručky se totiž octlo v defenzivě. Její autor se zjevně vykrucoval, a popíral i některé vlastní návrhy obsažené v příručce: zatímco ta požaduje, aby se o intimních záležitostech mluvilo ve smíšených skupinách, děvčata i chlapci dohromady, prohlásil, že on sám děti dělí. Zástupci ministerstva školství tvrdili, že jde vlastně o pouhé náměty. Jen „sexuolog“ Weiss urputně tvrdil, že je správné, aby se děti seznamovaly i se sprostý-

mi názvy pro pohlavní orgány, psaly je na tabuli a učitelé je s nimi četli nahlas.

Proti nim tvořili křídlo oponentů právě lidé, kteří mají v oblasti sexuální výchovy praxi: psychologka, lektorka a ředitel dívčí školy. Shodovali se v tom, že i problémovější mladiství dávají najevo svou touhu po trvalém, hlubokém vztahu.

Překvapením byla i moderátorka Jílková, která své ironizující komentáře („takže podle vás...“) směřovala tentokrát proti zastáncům nešťastné příručky. V celé debatě – a to jsem pečlivě sledovala – nepadlo slovo „středověké názory“: to byla osvěžující novinka.

V celém pořadu se prostě ukázalo, že hlas katolíků je hlasem zdravého rozumu a lidskosti. Je to možná jen malé vítězství, ale prospěje všem.

Michaela Freiová

LITURGICKÁ ČTENÍ

23. 5. Neděle **Sk 2,1–11, Žl 104, Řím 8,8–17, Jan 14,15–16.23b–26**

Slavnost Seslání Ducha Svatého

24. 5. Pondělí **I Petr 1,3–9, Žl 111, Mk 10,17–27**

sv. Vincent Lerinský

25. 5. Úterý **I Petr 1,10–16, Žl 98, Mk 10,28–31**

sv. Beda Ctihodný, sv. Řehoř VII.

26. 5. Středa **I Petr 1,18–25, Žl 147, Mk 10,32–45**

Památka sv. Filipa Neriho

27. 5. Čtvrtek **I Petr 2,2–5.9–12, Žl 100, Mk 10,46–52**

sv. Augustin z Canterbury

28. 5. Pátek **I Petr 4,7–13, Žl 96, Mk 11,11–25**

sv. Emil

29. 5. Sobota **Jud 17,20b–25, Žl 63, Mk 11,27–33**

sv. Maximin

Res Claritatis MONITOR – zpravodajský týdeník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Fotografie bez uvedení zdroje pocházejí z Flickr.com. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/5500. Šéfredaktor: Mgr. Michaela Freiová. Redaktoři: Mgr. Dagmar Kopecká, Mgr. Ondřej Vaněček. Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Zdeňka Rybová, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová, Mgr. Matyáš Zrno. Teologický poradce: P. Mgr. Pavel Mayer OP. Objednávky: Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 15 Kč, což za rok činí 675 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.